

S. Sayısı : 14 e ek

Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun birinci maddesinin «B» fıkrasının değiştirilmesine ve bu Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair Kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/418)

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 1/418

Karar No. 9

22 . XII . 1948

Yüksek Başkanlığa

Subaylar Heyetine mahsus 4273 sayılı Terfi Kanununun birinci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair olup Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 28 . VI . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Yüksek Başkanlıkça 1 . XI . 1948 tarihinde Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı ve gerekçesi Millî Savunma Bakanı ve temsilcileri ve Genel Kurmay Başkanlığı temsilcisi hazır olduğu halde 28 . XI . 1948 ve 3 . XII . 1948 tarihlerindeki toplantımızda okunup incelendi.

Hükümetin teklif eylediği bu kanun tasarısının gerekçesinde de görüldüğü üzere; harbin kazanılmasını temin eden âmillerin başında ordunun en mükemmel ve en kudretli silâhlarla ve bol mühimmat ve harb vasıtalarıyla tehz edilmiş olması gelir. Fakat bu kâfi değildir. Bu silâh, mühimmat ve her türlü harb vasıtalarının mütahassis ellerle bakımını sağlamak ve onları her an harbe hazır ve âmade bulundurmak ve teknik vasıflarını muhafaza edebilmek imkânlarını sağlamak da onları milyonlarca para vererek tedarik edebilmek kadar mühim ve elzemdir.

Mütahassis ellerle bakılmıyan silâh, mühimmat ve harb vasıtaları; harb kudretlerini az zamanda kaybedebilir. Bunu önlemek, icabedenleri tamir ve tebdil eylemek, bunları depo ve ambarlarında kendi hususiyetlerine göre tertip ve tanzim etmek ve herhangi bir seferberlikte lüzumu olan lüzumu olan yere tertipleyip sevke âmade bulundurmak işleri mühim bir ihtisas meselesidir. Bu mühim meseleyi; muasır ordular öteden-

beri dikkat nazara almış ve bu hususta mükemmel teşkilât yapmışlardır.

Gerçi; ordumuzda da bu ehemmiyetli konu üzerinde durulmuş ve bâzi teşekküller vücuda getirilmiş ise de; bugün ordumuzda mevcut olan bu teşekküller; ordumuzun bugünkü teslihat ve tehzatını yukarda arz edilen esaslar dâhilinde tamamen karşılamaya kâfi değildir.

İkinci Cihan Harbinden zaferle çıkmış; müttetikimiz İngiliz ve büyük dostumuz Amerika ordularında da silâh, mühimmat ve harb vasıtalarını yapmak kadar bunların; hüsnü muhafazasına; tertip ve düzenlenmesine ve lüzumu olanın lüzumu olan yere en teknik esaslar dâhilinde tertip ve sevkeylemeye fevkalâde ehemmiyet verildiği ve bunun için hususi ve mükemmel bir teşekkül bulunduğu ve bu teşekkülün zaferin istihsalinde büyük bir rol oynadığı görülüp anlaşılmıştır. Bu sebeple; ordumuzda da bu işlerle meşgul teşekkülleri de bünyesi içine alarak daha mükemmel bir teşekkül vücuda getirmek lüzumu ve zarureti Genel Kurmay ve Millî Savunma Bakanlığımızca anlaşılmış ve bunun tahakkuku için de bir kanun tasarısı Yüksek Meclise sunulmuş bulunmaktadır.

Ordumuzdaki bu boşluğu ötedenberi görüp bunun doldurulmasını istiyakla bekliyen Millî Savunma Komisyonumuz; Hükümetin bu teklifini çok yerinde bulmuştur.

Bu teşekküle verilmek istenilen ismin müttetikimiz İngiliz ve büyük dostumuz Amerika ordularında; olduğu gibi ordumuz olarak kabul edilmesi veyahut bunun lûgat mânası olan «harb malzemesi» veya «harb silâhları» sınıfı denilmesi

hususları üzerinde uzun tartışmalardan sonra ekseriyetle; ordnans olarak kabul edilmesinde bir mahzur olmayacağı, belki müttefikimiz ve dostumuzla bu mevzu üzerinde görüşüp anlaşma hususunda bir kolaylık temin edeceği kanaatine varılmış ve çoğunlukla öylece kabul edilmiş idi ise de,

Kamutayın 13 . XII . 1948 günkü Birleşiminde bu ordnans isminin bir Türkçe mukabili ile değiştirilmesi için; tasarının Komisyonumuza geriye verilmesi üzerine 17 . XII . 1948 günü toplanan, Komisyonumuz; Millî Savunma Bakanlığı ve Genel Kurmay Başkanlığı mümessilleri de hazır olduğu halde yaptığı görüşmede; Millî Savunma Bakanlığınca ordnans yerine teklif edilen ordnans kelimesinin de sarih ve anlaması kolay olamayacağı kanaatine varmış bunun yerine daha sarih ve anlaması daha kolay olan (Ordu - Donatım) kelimesinin yazılmasına çoğunlukla karar vermiş ve kanun tasarımsındaki ordnans ismi yerine (Ordu - Donatım) ismi yazılmıştır.

Hükümetin teklifinde; 4273 sayılı Kanunun birinci maddesinin (B) fıkrasındaki harb sanayii kelimesinin kaldırılıp onun yerine (Ordu - Donatım) yazılması istenilmekte idi.

Komisyonumuz; bunun üzerinde ehemmiyetle durmuş ve uzun tartışmalardan sonra konuyu şöylece özetlendirmiştir.

1. Harb sanayii sınıfı; harb silâhlarını ve mühimmatını ve diğer harb vasıtalarını imal edici bir teşekküldür.

2. — Bu teşekkül; eskiden olduğu gibi bugün de bütün mütekâmil ordalarda mevcuttur.

3. — (Ordu - Donatım) sınıfı ise yapılabilecek Orduya teslim edilmiş silâh, mühimmat ve diğer harb vasıtalarının hüsnü muhafazası, ihtiyaca göre tertip ve düzenlenmesi gibi hizmetleri görececek bir teşekküldür.

Bu itibarla harb sanayii sınıfının ilgası doğru olmayacağı kanaatine varılmış ve 4273 sayılı Kanunun birinci maddesinin (B) fıkrasındaki harb sanayii kelimesi aynen muhafaza

edilerek ondan sonra bir (Ordu - Donatım) isminin ilâve olunması daha muvafık görülmüş ve Hükümetin teklif eylediği madde bu şekilde değiştirilmiştir.

Bundan başka; bu teşkil edilen sınıf mensuplarının vazife ve hizmetleri; bilfiil kıtaya komuta etmediğine göre terfileri hususunda da bir müşkülâta mâruz bırakılmamaları için; Subaylar Heyetine mahsus 4273 sayılı Kanununun 4554 sayılı kanunla değiştirilen 11 nci maddesinin son fıkrasına bir (Ordu - Donatım) ismi ilâve edilerek değiştirilmesi lâzımgeldiğine; büyük çoğunlukla karar verilmiş ve madde o yolda değiştirilmiştir. Bu değiştirmelere uygun olarak Kanun tasarısının başlığı da değiştirilmiştir.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Savunma Komisyonu Başkanı	Sözcü	
Kastamonu	Hatay	
Korgl. A. Alptdoğan	Gl. E. Durukan	
Kâtip		
Çankırı	Afyon Karahisar	Ankara
Dr. Akif Arkan	Gl. S. Aldoğan	M. Aksoley
Balıkesir		Çankırı
Orgl. İ. Çalıslar		Gl. Zeki Soydemir
		İmzada bulunamadı
Erzurum		Erzurum
Eyup Sabri Akgöl		Gl. Vehbi Kocaçimeney
İmzada bulunamadı		
Gaziantep		Gümüşane
Gl. Aşir Atlı		Şevket Erdoğan
İmzada bulunamadı		
İçel		Kayseri
Dr. Aziz Köksal		Gl. Salih Avgın
İmzada bulunamadı		
Kırklareli		Kocaeli
Korgl. Kemal Doğan		Koram. Şükür Okan
Konya		Mardin
Dr. Hulusi Alataş		Gl. K. Sevüktekin
Ankara		Seyhan
Korgl. Naci Tınaz		Sinan Tekelioğlu
		İmzada bulunamadı

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞ- TİRİŞİ

Subaylar Heyetine mahsus 4273 sayılı Terfi Kanununun birinci maddesinin (B) fıkrasıyla aynı kanunun 4554 sayılı Kanunla değiştirilen 11 nci maddesinin son fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Subalar Heyetine mahsus 4273 sayılı Terfi Kanununun birinci maddesinin (B) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

B) Yardımcı sınıflar:

Demiryol, otomobil, nakliye, sıhhiye, veteriner, levazım, harita, mühendis, harb sanayii ve (Ordu - donatım).

MADDE 2. — 4273 sayılı Terfi Kanununun 4554 sayılı Kanunla değiştirilen 11 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Harb sanayii, (Ordu - donatım) ve harita sınıflarına mensup subaylar sınıflarına ait kadro dâhilinde üstlerinden alacakları siciller üzerine terfi ederler. Ancak, birinci fıkrada yazılı kıta subaylarından başka aynı fıkradaki emsali nasıplarından evvel terfi edemezler.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Millî Savunma Bakanı yürütür.